

Atskaite par dalību FEFAC/FEFANA/IFAH-Eiropa darba grupā

“Dzīvnieku ēdināšana un veselība”

20.06.2017.

Zemnieku Saeimas eksperte Aija Rozenfelde piedalījās COPA-COGECA organizētajā Eiropas darba grupā par dzīvnieku ēdināšanu un veselību.

Darba kārtība:

levads: Lauksaimniecības dzīvnieku sektors krustcelēs. Pekka Pesonen, Copa Cogeca ģenerālsekretārs

1. Izejvielu industrija īsumā

Barības ražotāju nozare, Nick Major, FEFAC prezidents

Speciālā barības piedevu nozare, Gerritjan van der Ven, FEFANA prezidents

Dzīvnieku veselības nozare, Wijnand de Brujn, IFAH-Eiropa prezidents

2. Izaicinājumi sabiedrības problēmu risināšanā

Viena veselība/ Antimikrobiālā rezistence

Uzstājas: Gwin Jones, Copa-Cogeca; Tony Simon, IFAH-Eiropa;

Predag Persak, FEFAC; Ruth Hayler, FEFANA

Dzīvnieku veselība / Iabturība

Uzstājas: Adam Drosio, Copa-Cogeca; Daniel Zaspel, IFAH-Eiropa;

David Guillou, FEFAC; Philippe Becquet, FEFANA

Apkārtējā vide/ klimata izmaiņas

Uzstājas: Evangelos Koumentakos, Copa-Cogeca; George Tice, IFAH-

Eiropa;

Angela Booth, FEFAC; Michael Binder, FEFANA

3. Turpmākais ceļš

FEFAC, FEFANA un IFAH-Eiropa; debates.

Šāda pārtikas ķēdē iesaistīto industriju darba grupa sanākusi uz debatēm pirmo reizi. Pasākuma iniciators Pekka Pesonen pateicās visiem klātesošajiem par atsaucību un dalīšanos pieredzē. Piedalās 70 pārstāvji no dažādām organizācijām, tai skaitā EK-DG SANTE.

Pārtikas industrija ir lielākais business ES. Tas apsteidz pat ķīmisko rūpniecību. Runātāji īpaši uzsvēra sociālo lauksaimniecības nozīmi, kas dod darbavietas zemniekiem un to ģimenēm. Tā sevi ir pierādījusi kā ilgtspējīga un progresīva nozare jau gadsimtiem ilgi. Šībrīža lielākais izaicinājums ir sasniegt pēc iespējas mazāku I/s ietekmi uz apkārtējo vidi, ņemot vērā klimata izmaiņas.

Par antimikrobiālo rezistenci (AMR) un tās ietekmi uz vidi pārstāvji atzīmēja, ka patērētāji ir visemocionālākā daļa visā pārtikas ķēdē. Svarīga ir patērētāju informētība un izglītošana, kam liela nozīme ir medijiem. Vēl joprojām pārsteidzoši liela daļa patērētāju nezina, ka antibiotikas kā augšanas stimulators netiek lietotas vairāk kā desmit gadus. Prezētējot vīziju industrijas attīstībai līdz 2030.gadam, runātāji uzsvēra inovāciju nozīmīgumu,

atliekvielu samazinājumu, dzīvnieku produktivitātes paaugstināšanu, un pats galvenais - drošību. Svarīgs uzdevums ir samazināt antimikrobiālo rezistenci, nevis antibiotiku lietošanu (mazāk patērēti kg). Zaudējumi dzīvnieku nesavlaicīgas ārstēšanas rezultātā ir milzīgi: gan dzīvnieku nobeigšanās dēļ, gan produktivitātes zaudēšanā. Joprojām pastāv milzīgas atšķirības starp ES valstīm. AMR ir politisks lēmums. Nepieciešami plašāki izmeklējumi un studijas. Humānajai medicīnai vēl joprojām nav tādas medikamentu uzskaites un izsekojamības sistēmas, kā lauksaimniekiem. AMR ir humānās medicīnas problēma, nevis l/s (Gwin Jones). Tas spilgi atspoguļojās arī jautājumā par Zn (cinku). Zemes piesārņojuma pakāpei ar Zn nav korelācija ar cūku populāciju. Iepriekšējo gadu pētījums Nīderlandē parādīja, ka cilvēkiem ir zema AMR, bet fermās agrāk bija augsts antibiotiku patēriņš, kas apliecina iepriekš minēto (Tony Simon).

Nepieciešams runāt ar patērētājiem, lai viņus izglītotu. Nākotnes vīzija par dzīvnieku ēdināšanu ir skaidra: tā būs multifunkcionāla, aptverot pētījumus veterinārijā, turēšanā, ģenētikā u.t.t. Tā būs daudz kas vairāk par izvēlēto sastāvdaļu summu (Pedrag Persak). Arī EFSA (Eiropas pārtikas drošības aģentūra) 2017.gadā atklāja, ka dzīvnieku ēdināšana ir preventīvs pasākums AMR ierobežošanai, ko ietekmē sagremojamība un pārstrādes procesa kvalitāte. Un secināja: barība neārstē dzīvnieku! Tātad, no antibiotiku lietošanas nevar atsacīties, bet to lietošanā jāturas pie principa - cik reti vien var, bet ievērojot pareizu devu!

Par klimata izmaiņām runātāji atzīmēja, ka valstis ārpus ES arī domā par apkārtējo vidi. Ja prasības ir dažādas, tad bez ekonomiskās ieinteresētības neviens regulējums nestrādās. Īpaši svarīgi to atcerēties sarunās ar Ķīnu, ASV. Parīzes līgums paredz emisijas samazināšanas stratēģiju. Mums, lauksaimniekiem tas nozīmē: pievērsties barības kvalitātei un resursu efektīvākai izmantošanai.

Paredzēts arī turpmāk organizēt līdzīgas diskusijas, lai veicinātu pārtikas ķēdēs iesaistīto nozaru vienotu stratēģiju svarīgu mērķu realizēšanā.

Eksperte   Aija Rozenfelde